

Odlišné stanovisko

Jána Mazáka, predsedu súdnej rady a Jána Gandžalu, podpredsedu súdnej rady k uzneseniu č. 122/2023 z 18. apríla 2023 vo veci sudcu Branislava Harabina

Podľa § 6 ods. 12 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov pripájame k uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky z 18. apríla 2023, číslo 122 /2023 stanovisko, ktoré sme postupne predniesli na 4. zasadnutí súdnej rady k bodu CR–893/2023 schváleného programu.

V celom rozsahu rešpektujeme uznesenie, ktoré bolo v tomto bode programu 4. zasadnutia prijaté väčšinou Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“).

Osobne sme však hlasovali (spolu s ďalšími 8 členkami a členmi súdnej rady) za návrh uznesenia, pripravený Elenou Berthotyovou, Luciou Berdisovou a Andrejom Majerníkom, podľa ktorého

„Súdna rada Slovenskej republiky ako orgán legitimacy súdnej moci dáva najmä médiám do pozornosti potrebu rešpektu k povinnosti mlčanlivosti sudcov a sudkýň, a to aj v kontexte ochrany utajovaných skutočností.

Súdna rada vyjadruje porozumenie tomu, že ak je dôveryhodnosť súdnej moci nízka, potom rozhodnutia, ktoré sudcovia a sudkyne nemôžu v niektorých nepočetných prípadoch práve z dôvodu povinnosti mlčanlivosti verejne vysvetliť, môžu vzbudzovať nedôveru.

Súdna rada však pripomína, že budovanie dôveryhodnosti súdnej moci je kolektívnym snažením. Nosne na ňom participujú sudcovia a sudkyne, ale závisí aj od práce novinárskej obce, politikov a političiek, členstva iných právnických profesií, či od celkovej úrovne dôvery v spoločnosti.

Súdna rada Slovenskej republiky apeluje na potrebu presnejšieho, vyváženého a vecného informovania o súdnictve, predovšetkým o konkrétnych súdnych rozhodnutiach vrátane takých, ktoré sa týkajú novinárskej obce“.

Dôvody, ktoré nás viedli k inému postoju, než vyjadrila väčšina súdnej rady, boli prednesené v priebehu zasadnutia takto:

1. Súdna rada je povinná chrániť sudcovskú legitimitu, vrátane legitimacy sudkýň a sudcov Slovenskej republiky. V tomto prípade bola na stole otázka ochrany sudcovskej spôsobilosti konkrétneho sudcu, ktorá bola spochybnená výrokom novinára v médiách. Potvrďuje to aj návrh textu uznesenia, ktorý nezískal väčšinu hlasov súdnej rady.

Súhlasíme s nevyhnutnosťou chrániť sudkyne a sudcov aj proti ojedinelým výrokom, ktoré nenáležitým spôsobom spochybňujú ich profesionalitu, rozumové schopnosti v spojitosti s konkrétnym rozhodnutím.

Táto ochrana však nemá byť konfrontačná. Mala by vyjadrovať, vyvážene, nesúhlas so znižovaním alebo zasahovaním do integrity sudcu výrokmi o pochybnostiach o jeho rozumovej spôsobilosti a súčasne naliehať na to, aby sa médiá v budúcnosti takých výrokov zdržali alebo ich nahradili výlučne vecnou kritikou postupov a rozhodnutí sudkýň a sudcov.

2. Ďalším dôvodom pre odlišné stanovisko je to, že nesúhlasíme s porovnávaním s prípadu sudcu Mareka Fila s aktuálnym prípadom sudcu Branislava Harabina. Voči sudcovi Marekovi Filovi sa spustila, po jeho rozhodnutí, lavína nenávistných útokov proti jeho profesionálnej

a osobnej integrite, založená výlučne na rozhorčenej verejnej mienke, bez znalosti všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré mu boli predložené prokurátorom a vyplynuli z výpovede obvineného. Tieto útoky mohli reálne vyústiť aj do fyzického násillia. K takým útokom voči sudcovi Branislavovi Harabinovi nedošlo.

3. Napokon, nazdávame sa, že ojedinelé hanlivé výroky médií na adresu sudcovskej spôsobilosti konkrétneho sudcu, napriek ich neopodstatnenosti a urážlivému charakteru, nie sú spôsobilé samé osebe zasahovať do nezávislého postavenia sudcov, sudkýň a súdov Slovenskej republiky. Ide o zásah do osobnosti sudcu, jeho sudcovskej spôsobilosti a nie jeho nezávislosti, čo považujem za podstatný rozdiel.

V Bratislave, 18. apríla 2023

Ján Mazák, v.r.

Ján Gandžala, v.r.